

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 21 / 01 /2014

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Αριθμ. Πρωτ. : 162
Σχετ: 155

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Δώρα Ιωάννου
Τηλέφωνο : 210-5221963
 : 2132161004
Fax : 210-5221963
E - mail : dioannou@yyka.gov.gr

ΠΡΟΣ: Προϊστάμενο Εισαγγελίας
Πρωτοδικών Ιωαννίνων
Δικαστικό Μέγαρο, Κεντρική Πλατεία
TK 451 00 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΘΕΜΑ: «Υπόθεση ακούσιας νοσηλείας (Ιωάννινα)

ΣΧΕΤ.: Οι από 23-09-2013 και 15-11-2013 αναφορές της κας Θ. Α. προς την Ειδική Επιτροπή.

Αξιότιμε κύριε Εισαγγελέα,

Η Ειδική Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά το άρ. 3 Ν. 2716/1999 για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές, δέχτηκε παράπονο – καταγγελία της κυρίας Θ. Α., σχετικά με τη μεταχείριση του αδελφού της κ. Π. Α.. Η κ. Θ. Α. είναι αδελφή και δικαστική συμπαραστάτρια του κ. Π. Α. και ζουν σε όμορα σπίτια στο χωριό (του Δήμου) Ιωαννίνων.

I. Από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Ειδικής Επιτροπής προκύπτουν τα ακόλουθα: Στις 27 Μαΐου 2013 η κ. Μ. Τ. του Β. κατέθεσε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Ιωαννίνων αίτημα (αρ. πρωτ. 2116) για την ακούσια εξέταση και νοσηλεία του κ. Π. Α.. Ο αρμόδιος εισαγγελέας (Δ. Σ.) έδωσε εντολή στο Α.Τ. Ιωαννίνων να διεξαγάγει έρευνα και να λάβει καταθέσεις για το θέμα. Πράγματι ελήφθησαν καταθέσεις από τον κύριο Β. Τ., πατέρα προφανώς της αιτούσας, τους κ.κ. Θ. και Ν. Α., αδελφούς και συνοίκους του καθού η αίτηση και του κ. Γ. Γ. γείτονα. Πλην του πρώτου μάρτυρα, οι υπόλοιποι τρεις κατέθεσαν ότι ο κ. Π. Α. ζει ήσυχα και με αρμονικές σχέσεις προς τους γείτονες, τελεί υπό την εποπτεία των συγγενών του και έχει υποστήριξη, τη δέουσα ιατρική φροντίδα και προσοχή (βλ. καταθέσεις). Στην ίδια κατεύθυνση προσήλθαν και προσφέρθηκαν να καταθέσουν και αρκετοί ακόμα γείτονες, πράγμα που όμως δεν έγινε δεκτό από το Α.Τ. ως περιττό. Κατατέθηκε επίσης ότι ανάμεσα στις γειτονικές οικογένειες Τ. και Α. υπάρχει μακρύ ιστορικό διενέξεων με θέματα κτηματικά και πολεοδομικά. Μετά απ' αυτά εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 2473/18-6-2013 εισαγγελική παραγγελία και ακολούθως,

μετέβησαν αστυνομικοί στην οικία του κυρίου Π. Α., σε ημέρα και ώρα που απουσίαζαν τα αδέρφια του, και τον μετέφεραν αρχικά στο Γεν. Νοσοκομείο «Χατζηκώστα» και ακολούθως στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων για ψυχιατρική εξέταση. Αφού εξετάστηκε, κρίθηκε από τους ψυχιάτρους ότι δεν χρήζει ακούσιας νοσηλείας και μετά από λίγες ώρες επέστρεψε στο σπίτι του. Ωστόσο το συμβάν αυτό, όπως υποστηρίζει η κα Θ. Α., επιβάρυνε σοβαρά την εύθραυστη ψυχική υγεία του κ. Π. Α., ο οποίος έκτοτε ζει υπό τον φόβο μιας νέας αναίτιας σύλληψης και μεταφοράς σε ψυχιατρική κλινική.

Μετά το συμβάν, και προκειμένου να διαλευκάνει το ζήτημα, η αδελφή και δικαστική συμπαραστάτρια του κ. Π. Α. αναζήτησε τα σχετικά έγγραφα από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Ιωαννίνων. Το αρχικό της αίτημα (αρ. πρωτ. 2603/25-6-2013) απορρίφθηκε λόγω έλλειψης ειδικού εννόμου συμφέροντος ενώ νεότερο (από 2.7.2013) δεν φαίνεται να έχει απαντηθεί. Τέλος μεταγενέστερο αίτημα (αρ. πρωτ. 3891/2-10-2013) έγινε μεν δεκτό, χωρίς ωστόσο να υλοποιηθεί πλήρως, παρ' ότι εξητείτο «οποιοδήποτε έγγραφο». Τελικώς, χρειάστηκε η παρέμβαση του δικηγόρου της αιτούσας, προκειμένου να λάβει αυτή ορισμένα από τα έγγραφα της υπόθεσης. Δεν έχει χορηγηθεί όμως ποτέ η κρίσιμη εν προκειμένω εισαγγελική παραγγελία εξέτασης του κ. Π. Α..

II. Σύμφωνα με το άρ. 96 παρ. 1 Ν. 2071/1992 *«Την ακούσια νοσηλεία του φερομένου στην αίτηση ως ασθενή, μπορούν να ζητήσουν ο σύζυγός του ή συγγενής σε ευθεία γραμμή απεριόριστα ή συγγενής εκ πλαγίου μέχρι και το δεύτερο βαθμό ή όποιος έχει την επιμέλεια του προσώπου του ή ο επίτροπος του δικαστικά απαγορευμένου. Εάν δεν υπάρχει κανένα από τα πρόσωπα αυτά, σε επείγουσα περίπτωση, την ακούσια νοσηλεία μπορεί να ζητήσει και αυτεπάγγελα ο εισαγγελέας πρωτοδικών του τόπου κατοικίας ή διαμονής του ασθενή.»* Αν αντίθετα υπάρχουν τέτοια πρόσωπα τότε ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών δεν μπορεί να κινήσει τη διαδικασία ακούσιας νοσηλείας και αν το πράξει, όπως ήδη έχει κριθεί νομολογιακά (ΕφΠατρ 604/2007 ΑχΝομ 2008, σ.235), η αίτησή του απορρίπτεται ως μη νόμιμη.

Σύμφωνα με την Γνωμοδότηση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου [Η. Σπυρόπουλου] 19/1996 ΠοινΧρον 1996, σ. 1343, *«VII. Τέλος επιβάλλεται να τηρείται στις Εισαγγελίες Πρωτοδικών α) ιδιαίτερο Αρχείο με φακέλλους κατά ασθενή, β) βιβλίο ασθενών, στο οποίο καταχωρούνται οι ασθενείς κατά τη σειρά περιελεύσεως των σχετικών δικαιολογητικών στην Εισαγγελία και έναντι του ονόματος κάθε ασθενούς θα καταχωρούνται η εισαγγελική πράξη για την ακούσια νοσηλεία, η σχετική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αλλά και η τυχόν του Εφετείου, το έγγραφο της Μ.Ψ.Υ. περί διακοπής της νοσηλείας του, καθώς και τα έγγραφα και οι δικαστικές αποφάσεις για την συνέχιση ή διακοπή της νοσηλείας του και γ) αλφαβητικό ευρετήριο στο οποίο θα καταχωρούνται οι ασθενείς για να ανευρίσκεται με ευχέρεια το όνομά τους στο παραπάνω βιβλίο ασθενών.»*

III. Από τα παραπάνω, δηλ. ιδίως την αντιπαραβολή των καταγγελλομένων και των κατά νόμον ισχυόντων, γεννώνται αμφιβολίες, ως προς την προστασία των δικαιωμάτων του κ. Π. Α., σε δύο ειδικότερα σημεία:

α. Πώς παρηγγέλθη αυτεπαγγέλτως η ακούσια εξέταση του κ. Π. Α., αφού αυτός και οικογένεια διαθέτει και περίπτωση επείγοντος δεν συνέτρεχε;

β. Πώς αντιμετωπίστηκε το αίτημα της δικαστικής του συμπαραστάτριας για πρόσβαση στο φάκελο και χορήγηση στοιχείων σχετικά με την ακούσια εξέταση του;

Σύμφωνα με τα παραπάνω, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε επί του θέματος. Σημειώνουμε εδώ, κύριε Προϊστάμενε, τη σημασία του θέματος, δοθέντος ότι η χώρα μας έχει καταδικαστεί προσφάτως δύο φορές από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παρεμφερείς υποθέσεις (υποθ. *Βενιός κατά Ελλάδος*, 2011 και *Καραμανώφ κατά Ελλάδος*, 2011).

Για κάθε παραπέρα πληροφορία, θα είμαστε στη διάθεσή σας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας, κ. Α. Γεωργιάδη
2. Γραφείο Υφυπουργού Υγείας, κας Ζ. Μακρή
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υγείας, κ. Π. Καλλίρη
4. Δ/ση Ψυχικής Υγείας
5. Αυτοτελή Υπηρεσία Προστασίας
Δικαιωμάτων Ασθενών

Για την Ειδική Επιτροπή
Ο Πρόεδρος

ΒΛΑΣΗΣ ΤΟΜΑΡΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

κα Θ. Α.

....., Δήμου

TK 45 445 ΙΩΑΝΝΙΝΑ